

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA
ADABIYOTI UNIVERSITETI
O‘ZBEK TILI FAKULTETI
AXBOROT TEXNOLOGIYALARI KAFEDRASI**

**“INTELLEKTUAL VA MA’NAVIY TARBIYA ASOSLARI” FANIDAN
O‘QITUVCHI SILLABUSI**

Tuzuvchi: Axmedova X. I.

Fan/modul kodi 200.7IMTA4T		O‘quv yili 2020-2021	Semestr 1 (кузги)	ECTS - Kreditlar 4	
1-2 семестрдаги ECTS – Kreditlar сони 4		Ta’lim tili O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 3	
Fanning darajasi Tanlov fan -		Fan/modul turi Majburiy		Modul raxbari Axmedova X.I. ahmedova@navoiy-uni.uz	
Universitet kampusi 3-блок		Hafta kunlari Seshanba, juma		Vaqt Kunning birinchi yarmida	
1-semester	Fanning nomi		Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	<i>Intellectual va ma’naviy tarbiya asoslari</i>		<i>1-semester</i> 45	<i>1-semester</i> 75	<i>1semester</i> 120
	Modul 1 Intellectual tarbiya asoslari		30	75	105
	Modul 2 Ma’naviy tarbiya asoslari		15		15
	JAMI		45	75	120

Fanning tavsifi:

intellektual va ma’naviy tarbiya asoslari fan dasturi oliy o‘quv yurti talabalarini internetda axborotlar izlash usullari, axborotni qayta ishlash, bilimlarni nazorat qiluvchi, interfaol ko‘rgazmalar yaratuvchi, filologik ta’lim foydalanish mumkin bo‘lgan amaliy dasturlardan foydalanish va kompyuter grafikasi asoslariga doir bilimlarni o‘zlashtirishga xizmat qiladi.

Fan mohiyati:

amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish bo‘yicha kafedra pedagog xodimlari tomonidan ko‘rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy mavzular bo‘yicha olgan bilim va ko‘nikmalarini amaliy mashqlar, taqdimotlar, keyslar orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o‘quv qo‘llanmalar bo‘yicha talabalar bilimlarni o‘zlashtirish va mustahkamlash, tarqatma materiallar asosida bilimlarni o‘zlashtirish, ilmiy maqolalar va tezislardan foydalanish, mavzular bo‘yicha taqdimotlar va kichik ko‘lamdagi loyiha ishlarini tayyorlashlari lozim.

Fanning natijasi:

fan natijasida talabalar talabalarga zamonaviy web texnologiyalarning ishlash prinsipi, texnik va dasturiy ta’minoti, imkoniyatlari, yo‘nalishlar sohasidagi mutaxassislikka doir Intellectual ko‘nikmalarini va tayyor dasturiy ta’minotlardan foydalana olish malakasini hosil qilishdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalar masofaviy ta’lim texnologiyalaridan foydalanish, axborotlarni qayta ishlash, amaliy dasturlaridan foydalanish, kompyuter grafikasi va dizayn asoslari kabi asosiy bilimlarga ega bo‘lishlarini ta’minlash vazifalarini bajaradi.

Baholash mezonlari:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan, O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligidan 2018-yil 26-sentabrdagi 3069-son bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan “Oliy ta’lim muassasalarida talabalar bilimini

nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi" nizomga muvofiq ishlab chiqildi. Baholash ON, YN dan iborat.

Turi	Foizi	Saralash turi	Shakli
Og'zaki va yozma imtihon	50%	ON, YN	Test, amaliy ish
Mustaqil ta'lim	50%		Taqdimot

Ta'lim berish va o'qitish metodlari:

ma'ruzalar; videodarslar; bilimlarni mustahkamlovchi nostandart testlar; so'rovnoma va online anketalar; interfaol keys-studylar; seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalar; jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

Mavzular ro'yhati

1. "Intellectual va ma'naviy tarbiya asoslari" fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotlar:

1 – semestr

	Mavzular	Dars soatlari hajmi
	Modul 1 Intellectual tarbiya asoslar	6 soat
1	Innernetda axborotlarni izlash usullari. Ta'limga oid internet saytlari va hukumat portallari. Masofaviy ta'lim texnologiyalari. Modellari. Moodle tizimida ishlash.	2
2	Matnli axborotlarni qayta ishlovchi tizimlar. Axborot texnologiyalari yordamida statistik ma'lumotlarni qayta ishlash. O'quv materiallarini namoyish etish dasturlari. Bilimlarni nazorat qiluvchi dasturlardan foydalanish. Interfaol o'quv ko'rgazmalari yaratuvchi dasturlar bilin ishlash.	2
3	Kompyuter grafikasi turlari. Adobe Photoshop dasturining interfeysi. Corel Draw dasturi interfeysi va kompyuter grafikasi afzalliklari.	2
	2-Modul Ma'naviy tarbiya asoslari	4 soat
1	Diniy-dunyoviy bag'rikenglik. Muomala madaniyati. Amaliy san'at va dizayn.	2
2	Ilmiy-ijodiy qobiliyatni shakllantirish. Respublika va xalqaro miqyosida maqolalar yozish. Xalqaro grantlar. Start-up loyihalar.	2

"Intellectual va ma'naviy tarbiya asoslari" fani bo'yicha amaliy mashg'ulotlar:

	Mavzular	Dars soatlari hajmi
№	Modul 1 "Intellectual tarbiya asoslari"	14 soat
1	Internetda axborot izlash va ma'lumotlarni yuklash usullari. Elektron pochta bilash ishlash	2
2	Masofaviy ta'lim texnologiyalari. Modellari. Moodle tizimida ishlash. Elektron nashrlar va elektron kutubxonalar.	2
3	Matnli axborotlarni qayta ishlovchi tizimlar. Axborot texnologiyalari yordamida statistik ma'lumotlarni qayta ishlash. O'quv materiallarini namoyish etish dasturlari	2
4	Bilimlarni nazorat qiluvchi nostandart testlar yaratish	2
5	Interfaol o'quv ko'rgazmalari yaratuvchi dasturlar bilin ishlash	2
6	Kompyuter grafikasi. Adobe Photoshop dasturi interfeysi. Adobe Photoshop dasturida qatlamlar	2
7	Corel Draw dasturi interfeysi va uskunalar paneli. Grafik ob'yektlarni yaratish va ular bilan ishlash	2
	2-Modul. Ma'naviy tarbiya asoslari	6 soat

1	Diniy-dunyoviy bag'rikenglik. Muomala madaniyati. Internet madaniyati.	2
2	Tasvirga olish qurilmalaridan foydalanish usullari. Diplomantik etiket qoidalari	2
3	Ilmiy-ijodiy qobiliyatni shakllantirish. Respublika va xalqaro miqyosida maqolalar yozish. Xalqaro grantlar. Start-up loyihalar. Bloggerlik	2
“Intellektual va ma’naviy tarbiya asoslari” fani bo’yicha laboratoriya mashg’ulotlar:		
1-Modul. Intellektual tarbiya asoslari		
1	Internetda axborotlarni izlash usullari. Masofaviy ta’lim kurslarida ishtirok etish.	2
2	Matnli axborotlarni qayta ishlash. Statistik ma’lumotlarni qayta ishlash. O’quv materiallarini namoyish etish dasturlari.	2
3	Bilimlarni nazorat qiluvchi dasturlardan foydalanish.	2
4	Adobe photoshop dasturida qatlam va konturlar bilan ishlash .Matnlar va shakllar bilan ishlash.	2
5	Corel draw dasturida matnlar bilan ishlash. Power clip hodisasi bilan ishlash	2
	Jami:	10 soat
2-Modul. Ma’naviy tarbiya asoslari		Dars soatlari
1	Diniy-dunyoviy bag'rikenglik. Muomala madaniyati. Internet madaniyati.	2
2	Tasvirga olish qurilmalaridan foydalanish usullari. Diplomantik etiket qoidalari.	1
3	Ilmiy-ijodiy qobiliyatni shakllantirish. Respublika va xalqaro miqyosida maqolalar yozish. Xalqaro grantlar. Start-up loyihalar. Bloggerlik	2
	Jami	5 soat
Laboratoriya mashg’ulotlaridan maqsad talabalar mavzular bo’yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini mustaqil bajarish orqali mustahkamlaydilar. Bunda talabalar mashg’ulotlarda mustaqil vazifalarni bajarishi, olingan natijalarni tahlil qilishda qo’llyay olishlari nazarda tutiladi.		
Fan bo’yicha savollari to’plami:		
<ol style="list-style-type: none"> Internetdagi ma’lumotlarni uzatish qoidalari qanday nomlanadi ? Kriptografiya deganda nimani tushinasiz ? Internet tarmog’idan kerakli axborotni izlab topish uchun xizmat qiladigan maxsus Web-saxifa: Elektron pochta manzilida (adresida) albatta belgi qatnashishi shart . Kompyuterning axborotlarni telefon tarmoqlari orqali yubora oladigan qurilmasini nomi ? WWW qisqartirilgan so’zni ma’nosini bilasizmi ? Uzoq masofada joylashgan kompyuterlarni o’zaro ulash imkoniyatini beruvchi tarmoqlar Elektron pochta indeksi to’g’ri ko’rsatilgan javobni belgilang. pochta@gmail.com elektron pochta domeni to’g’ri ko’rsatilgan javobni ko’rsating. pochta@gmail.com pochtaning nomi to’g’ri ko’rsatilgan javobni belgilang? Elektron pochta nima? O’zbekiston Respublikasi hukumat portali to’g’ri ko’rsatilgan javobni toping. Qaysi javobda ta’lim saytlari to’g’ri ko’rsatilgan? Universitetimiz sayti qaysi javobda to’g’ri ko’rsatilgan O’zbekiston Respublikasi hukumat portali to’g’ri ko’rsatilgan javobni toping. Elektron kutubxonalar sayti to’g’ri ko’rsatilgan javobni to’ping. Masofaviy ta’lim saytlari to’g’ri ko’rsatilgan javobni ko’rsating. Xan akademiyasining rasmiy sayti to’g’ri ko’rsatilgan javobni toping. Vikipediya bu Microsoft Word ning menyu satrlari qaysi javobda to’g’ri ko’rsatilgan? Microsoft Word dasturida xujjatni saqlash uchun qaysi buyruqni ishlash kerak? Microsoft Word ishga tushirish usuli to’g’ri ko’rsatilgan javobni ko’rsating? Hujjatni chop etish usullari to’g’ri korssatilgan qatorai belgilang Параметр страницы... buyrug’i nima vazifani bajaradi? Printerning vazifasi nimadan iborat? Ma’lumotlar ombori qaysi dasturda yaratiladi Aniq electron manzil bo’yicha xabarlarini uzatishning electron usuli nima deb ataladi? 		

28. Ushbu qurilmalardan qaysi biri kompyuterning asosiy qurilmasi hisoblanmaydi?
29. Tarmoqlar necha xil bo'ladi?
30. Hujjatlarni saqlash menyusu satrining qaysi birida amalga oshiriladi.
31. Qaysi javobda noto'g'ri jumla keltirilgan?
32. SmartArt grafik moduli quyidagilar uchun ishlatiladi:
33. PowerPoint 2010 dasturi quyidagi formatlarga fayllarni eksport qilishni qo'llab-quvvatlamaydi:
34. Kompyuter diskida yoki ixtiyoriy axborot tashuvchida joylashgan «*.doc» kengaytmali faylga sichqoncha ko'rsatkichi bilan ikki marta bosilsa qanday jarayon sodir bo'ladi?
35. «*.xls» kengaytmaga ega bo'lgan faylni sichqonchani chap tugmasi bilan ikki marta bosilsa nima sodir bo'ladi?
36. Microsoft Excel dasturida yaratilgan hujjatlar "Ish kitobi" (рабочая Книга) deb ataladi. Microsoft Excel dasturida yangi hujjat yaratish tartibi to'g'ri ko'rsatilgan variantni tanlang:
37. Microsoft Excel dasturida jadvaldagi satr tartib raqamiga (satr nomiga) sichqoncha ko'rsatkichi bilan bosilsa nima sodir bo'ladi?
38. Microsoft Excel dasturida quyida keltirilgan funksiyalarning qaysi biri mantiqiy hisoblanadi?
39. Taqdimot namoyishi vaqtida klaviaturadagi Esc tugmasi bosilsa nima sodir bo'ladi?
40. Slaydlarni chop etish oynasining «Печатать» ro'yxatidagi qaysi amal bir betga bir nechta slaydlarni chop etish imkonini beradi.
41. Taqdimot namoyishi vaqtida siz 15 slaydda turibsiz, ammo 3 -slaydga qaytishingiz kerak. Darhol ushbu slaydga qaytish uchun nima qilish kerak?
42. ACCESS tomonidan yaratilgan fayllar qanday kengaytma bilan saqlanadi?
43. ACCESS qanday dastur?
44. Ma'lumotlar bazasidagi jadvalning qatorlari nima deb ataladi?
45. Quyidagilarning qaysi biri grafik muxarrir ?
46. Kompyuter (mashina) grafikasi deganda.....
47. Rastli grafika tasvirlar sifati nimaga bog'liq?
48. Vektorli grafikada tasvirlar nima asosida hosil qilinadi?
49. Rastli grafik dasturlarga qaysi dasturlar kiradi ?
50. Vektorli grafik dasturlarga qaysi dasturlar kiradi?
51. Corel Draw dasturi nechanchi yilda yaratilgan?
52. Corel DRAW 19 dasturida F2 nima vazifani bajaradi?
53. Corel DRAW 19 dasturida F3 nima vazifani bajaradi?
54. Corel DRAW 19 dasturida F5 nima vazifani bajaradi?
55. Corel DRAW 19 dasturida F6 nima vazifani bajaradi?
56. Corel DRAW 19 dasturida F7 nima vazifani bajaradi?
57. Corel DRAW 19 dasturida F8 nima vazifani bajaradi?
58. Corel DRAW 19 dasturida F9 nima vazifani bajaradi?
59. Corel DRAW 19 dasturida F10 nima vazifani bajaradi?
60. Corel DRAW dasturining asosiy texnologik prinsipi nimaga asoslangan?
61. RGB rang modelida qaysi ranglar asosiy ranglar sifatida ishlatiladi?
62. Corel Draw dasturida hujjatlarni yaratishda qatlam necha qismdan iborat?
63. Corel Draw dasturida qatlamlar ustidagi barcha operatsiya qaysi panel yordamida bajariladi?
64. Adobe Photoshop dasturini ishga tushirish uchun qaysi tugmalar majmuidan foydalaniladi?
65. Adobe Photoshop dasturining muallifi?
66. Adobe Photoshop dasturida matn yozish uchun qaysi buyruq tanlanadi?
67. Adobe Photoshop 19 dasturi menyusu necha qismdan iborat?
68. CMYK subtraktiv rang modelida qaysi ranglar asosiy ranglar sifatida ishlatiladi?
69. CorelDRAW muxarririda fayllarning kengaytmasi?
70. Piksel – bu.....
71. Power Point dasturini vazifasi ?
72. Animasiya va perexod nima uchun ishlatiladi ?
73. Slaydga ob'ekt (audio va video) qo'shish tartibi ?
74. Power Point dasturi yordamida matnli topshiriqlar yaratish
75. Slaydni yaratish bosqichlari ketma ketligi
76. iSpring QuizMaker dasturining imkoniyatlari?

77. QuizMakerda qanday test savollarini tuzish mumkin?
78. iSpring Suite dasturining imkoniyatlari haqida nimalar bilasiz?
79. iSpring Suite dasturining qanday asbob uskunalari mavjud?
80. iSpring Suite dasturi nimaga mo'ljallangan?
81. iSpring Suiteda chop etishning nechta variantlaridan foydalanish mumkin?
82. Изменение формы guruhi asboblari yordamida qanday amallar bajariladi?
83. Internetning www xizmatidan foydalanish uchun ishlab chiqarilgan qanday dasturlarni bilasiz?
84. Veb-brauzerlarning asosiy vazifasini aytib bering.
85. Birinchi veb-brauzer qachon kim tomonidan ishlab chiqilgan.
86. Microsoft Internet Explorerini ishga tushirish usullarini amalda ko'rsatib bering.
87. Microsoft Internet Explorerini menyular satrida qanday menyular bor.
88. Modem nima va u nima uchun xizmat qiladi?

Materiallar va adabiyotlar ro'yxati:

Aripov M., Begalov B., Begimqulov U., Mamarajabov M. Axborot texnologiyalari. O'quv qo'llanma. – Toshkent: «Noshir», 2009. -368 b.

Sattorov A. Ma'lumotlar bazasini boshqarish sistemasi. – Toshkent: «Fan va texnologiya», 2006. 304 b.

Mamarajabov M.E., Tursunov S.Q. Kompyuter grafikasi va web-dizayn. Darslik. – Toshkent: Cho'lpon nomidagi NMIU, 2013. – 381 b.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining O'zbekiston Respublikasini rivojlantirish bo'yicha "Harakatlar strategiyasi" to'g'risidagi Farmoni. (Xalq so'zi gazetasi, 2017-yil, 8-fevral).

Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 13-dekabrda "O'zbekiston Respublikasi davlat boshqaruviga raqamli iqtisodiyot, elektron hukumat hamda axborot tizimlarini joriy etish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" PF-5598-son Farmoni. (Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 13.12.2018 y., 06/18/5598/2313-son)

Информатика. Базовый курс: Учебник для вузов. 3-е изд. Стандарт третьего поколения . -СПб.: Питер, 2011. -640 с.

O'qituvchining kontakt ma'lumotlari

Axborot texnologiyalari kafedrasini, 3-bino 304-xona; tel: 94-4189029, ahmedova@navoiy-uni.uz

O'qituvchi bilan haftalik konsultatsiya vaqti:

Dushanba kuni soat 14:00 dan 16:00 gacha